

Monumentnummer*: 526600

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 25 mei 2004
Kadaster deel/nr 82720/132

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wijlre Gulpen-Wittem Limburg

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wijlre	E			2628
Wijlre	E			2629
Wijlre	D			2659
Wijlre	D			3688
Wijlre	D			1067
Wijlre	E			2075
Wijlre	D			3689
Wijlre	D			1068
Wijlre	D			3690
Wijlre	D			3691
Wijlre	D			1568
Wijlre	D			2042
Wijlre	E			2512

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. De historische tuin- en parkaanleg van Kasteel Wijlre bestaat uit: a. oprijlaan b. terrein tussen beide grachten c. wandelbos d. weilanden. Ad a. de oprijlaan, die slechts sporadisch gebruikt wordt, begint onder een scherpe hoek aan de weg van Wijlre naar Gulpen en eindigt bij het inrijhek aan de Kasteel Wijlreweg; het tracée is al enkele honderden jaren oud (18de eeuw). Aan beide zijden van de grind/puinverharding lopen lage meidoornhagen, waarin een laanbeplanting van Italiaanse

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

populier. Ad b. het terrein tussen de grachten (17de eeuw of ouder) heeft altijd een nutsfunctie als boomgaard gehad, wellicht gecombineerd met een eenvoudige siertuin ter weerszijden van de brug; achter de bijgebouwen (het oostelijk deel) lagen altijd de moestuin en boomgaard; een deel van het huidige padenpatroon is gestoeld op oude tracés, die het gebied in negen gelijkvormige vakken verdelen. Alhoewel de aanleg van een boomgaard thans niet meer aanwezig is, is de erbij behorende ruimtelijke karakteristiek van relatieve openheid van dit tussen de grachten gelegen deel van de historische aanleg bewaard gebleven. Het westelijk terreingedeelte bestaat uit een groot gazon met enkele oude, maar vooral veel jonge solitaires, waaronder in verhouding veel coniferen; in de 19e eeuw is dit deel al op eenvoudige wijze verlandschappelijkt. De nieuwe tuinrichting op de plaats van de oude moestuin en ter weerszijden van de oprit en brug valt buiten de bescherming wegens een te geringe ouderdom, althans in de zin van de Monumentenwet 1988, al wordt aan het relatieve open karakter tuinhistorische waarde toegekend. De aanleg van de dubbele grachtenstructuur met in het hiërarchisch middelpunt het kasteel en de bijgebouwen en met de loodrecht er op gelegen oprijlaan vormen de ontwerp-kunstige nucleus van de de historische buitenplaats Kasteel Wylre. Ad c. het wandelbos, vroeger wellicht een hakhoutbos met overstaanders, is het meest westelijke complexdeel, is bereikbaar via twee bruggetjes over de buitengracht; één der bruggen ligt in de as van het kasteel; in het bos het voormalige zwembad en enige oude solitaires. Omstreeks het jaar 2000 is het wandelbos voorzien van een indeling die overeenkomst vertoont met de vertakking van een boom; wegens te geringe ouderdom, althans in de zin van de Monumentenwet 1988, kan aan dit patroon geen monumentale waarde worden toegekend. Ad d. aangezien ze ter weerszijden van de oprijlaan liggen, vallen ook de weilanden binnen het complex; ze liggen ten zuiden van de Kasteel Wijlreweg en zijn gedeeltelijk omzoomd met lage meidoornhagen; visueel-landschappelijk zijn ze van groot belang terwijl de aanwezige waterlopen evenzeer belang van belang zijn, meer in het bijzonder voor de instandhouding van de grachten. In de weilanden staat een kazemat (baksteen en beton).

Waardering

De HISTORISCHE PARKAANLEG van Kasteel Wijlre is van algemeen cultuurhistorisch belang vanwege

- de ouderom;
- de vrijwel ongestoorde oude structuur van de parkaanleg;
- de historische gelaagdheid van deze structuur, met lagen uit de 17de eeuw of ouder, 18de- en 19de eeuw;
- vanwege de historische visueel-landschappelijke waarden;
- de aanwezigheid van een kazemat.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument